

رنگ‌شناسی از دیدگاه قرآن و حدیث

(روانشناسی رنگ‌ها و بررسی ۵ رنگ ذکر شده در قرآن)

گروه تحقیق: فاطمه بال افکن کارشناس ارشد علوم قرآنی و
مدرس دانشگاه، پروین خدیری کارشناس الهیات، سهیلا پوریابادی
بانظارت: دکتر محمد بیستونی

متن تأییدی حضرت آیت الله خزعلی مفسر و حافظ کل قرآن کریم

بسم الله الرحمن الرحيم

هر زمانی را زبانی است یعنی در بستر زمان خواسته‌هایی نو نو پدید می‌آید که مردم آن دوران خواهان آنند. با وسایل صنعتی و رسانه‌های بی‌سابقه خواسته‌ها مضاعف می‌شود و امروز با اختلاف تمدن‌ها و اثرگذاری هریک در دیگری آرمان‌های گوناگون و خواسته‌های متنوع ظهور می‌یابد بر متفکران دوران و افراد دلسوز خودساخته در برابر این هنجارها فرض است تا کمر خدمت را محکم ببندند و این خلأ را پر کنند همان‌گونه که علامه امینی با الفدیرش و علامه طباطبایی با المیزانش. در این میان نسل جوان را باید دست گرفت و بر سر سفره این پژوهشگران نشاند و رشد داد. جناب آقای دکتر محمد بیستونی رئیس هیئت مدیره مؤسسه قرآنی تفسیر جوان به فضل الهی این کار را بعهدہ گرفته و آثار ارزشمند مفسران را با زبانی ساده و بیانی

شیرین، پیراسته از تعقیدات در اختیار نسل جوان قرار داده علاوه بر این آنان را به نوشتن کتابی در موضوعی که منابع را در اختیارشان قرار داده دعوت می‌کند. از مؤسسه مذکور دیدار کوتاهی داشتیم، از کار و پشتکار و هدفمند بودن آثارشان اعجاب و تحسینم شعله‌ور شد، از خداوند منان افاضه بیشتر و توفیق افزونی برایشان خواستارم. به امید آنکه در مراحل غیرتفسیری هم از معارف اسلامی درهای وسیعی برویشان گشاده شود.

آمین رب العالمین .

۲۱ ربیع الثانی ۱۴۲۵

۲۱ خرداد ۱۳۸۳

ابوالقاسم خزعلی

سید محمد خرم

مقدمه:

حمد و سپاس خداوند مهربان را که هدایتگر بندگانی است که در عرصه صراط مستقیم نو قدمند و موجب امید و سرور و ابتهاج قلوب مؤمنین، خدایی که ما را از عدم به بهترین صورت وجود رساند. غرق در نعمت نمود و در تمام لحظات بامحبتش زندگی را برایمان صیقل داد آن‌گونه که همه چیز را منور از نور او می‌بینیم و اگر کدورتی هم باشد و لایه‌ای حجاب همه از قصور ماست، خداوند آن زمان که بر انسان منت نهاده و او را به ظهورش رساند و زمین را برایش مسکنی برای سکینه و آرامشش قرار داد در کنارش موجودات بی‌شماری را وجود بخشید که تنها هدفشان تعالی انسان است.

اما تنها خلق و خلقت آنها نبود بلکه تزریق رنگ و تنوع غیرقابل تصور آنها

صرف زدودن یکنواخت و کسالتی نیز بود که طی مسیر را برای انسان البته روان‌تر خواهد کرد.

آیا تاکنون به زندگی بدون رنگ اندیشیده‌اید؟ چه تصویری از طبیعت بی‌رنگ دارید؟ زندگی و طبیعت به هر صورت زیباست اما رنگ به جز زیبایی و جلاء روح‌بخش، طرب‌انگیز و جانفزا نیز هست. خداوند همه‌چیز را از خاک آفرید اما هستی را به رنگ‌های زیبا مزین نمود تا انسان‌ها شادی و آرامش یابند. رنگ قدرتی ویژه برای شفای روح و جسم ما انسان‌ها دارد. امروزه با کمک علم روانشناسی رنگ‌ها به بسیاری از خصوصیات فردی و تأثیر هر رنگ در روحيات و شخصیت انسان‌ها پی برده‌اند.

رنگ‌ها در هر جایی از دنیا و به تناسب فرهنگ و عرف هر جامعه معانی

متفاوت و حتی متضاد دارند برای مثال رنگ سفید در کشوری مثل ایران نشان شادی و پاکدامنی است و برای مراسم جشن و عروسی استفاده می‌شود در حالی که در بعضی از کشورها نشان روحانیت است و در مراسم عزاداری کاربرد دارد. متأسفانه به دلیل جذابیت روانشناسی رنگها، این شاخه از علم مورد سوء استفاده قرار گرفته است و در هر سایت و مجله و روزنامه از این مطالب زیاد دیده می‌شود ولی درست یا غلط بودنشان مشخص نیست. اینک دفتری که گشوده شده است اولین دستاورد یک طرح پژوهشی است با عنوان «رنگ‌شناسی یا روانشناسی رنگها در قرآن کریم».